

Тема : «Осінь, до побачення!»

Мета : закріплювати осінні сезонні ознаки, навички правильно складати невеликі описові та сюжетні розповіді, відповідати на запитання вихователя, характеризувати предмети за їх істотними ознаками. Удосконалювати мовленнєве дихання, сприяти розвитку пояснювального мовлення.

Розвивати пізнавальні здібності, пам'ять, увагу, творче та логічне мислення, використовуючи здоров'язберезувальну технологію

«Мнемотехніка» : метод «перетворення» (прийом «аналогія за кольором», «півтограми»), метод «підсилення» (прийом «уособлення»), метод «збереження» (прийом «практичне застосування»).

Виховувати впевненість у власних можливостях.

Матеріал : декорації на осінню тематику, атрибути до дидактичних ігор :

ватман, роздаткові мнемокартки, віяло з паперу із символами, кольорові кружечки з картону великі і маленькі, ілюстрація «Дівчина – Осінь», вирізані елементи до картини на різні пори року, муляжі овочів, фруктів, кошики 3 шт., лотки 8 шт., зразки продуктів для диких тварин (жолуді, сіно, гілочки, шишки, горішки, іграшкові м'ясо, риба, вужі, миші, жуки, черв'яки, бочка, капуста, морква,); книжечки з піктограмами (за кількістю дітей).

Попередня робота: розповіді вихователя, розгляд ілюстрацій, демонстраційного

матеріалу «Осінь», «Дикі тварини», ознайомлення з піктограмами

,
схемами, дидактичні ігри на відповідну тематику.

Хід заняття

1. Психогімнастика

Доброго ранку! Доброго дня!

Хай плещуть долоньки,

Хай тупають ніжки,
Працюють голівки,
І сяють усмішки.
Доброго ранку! Доброго дня!
Бажаєте ви, бажаю вам я!

2. Дихальна гімнастика

Малята ви любите осінній аромат?(Після кожної стрічки діти роблять
Як пахнуть груші й виноград,глибокі вдихи і видихи)
Запах дощу, куща калини,
Духмяне листя диво – клена.

3. Вихователь : Сьогодні, діти, я не дарма згадала про осінь. Адже прийшов час проводити нашу дорогу гостю, яка так приємно радувала і дивувала нас кожен день.

- Малята , а як проводжають дорогих гостей? (Відповіді дітей)
- Так , словами вдячності, задоволення, компліментами, а ще – дарують пам'ятні сувеніри – подарунки, щоб зробити їм приємно.
- Ви згодні, малята? То ж давайте розпочнемо.

4. Подаруємо, для початку, Осені картину на згадку, яку і назвем її власним ім'ям «Осінь». Вона буде її розглядати і згадувати нас. Картину будемо створювати не звичайним способом – ми її складемо з готових частинок (як конструктор, пазли). Але їх у нас так багато, допоможете вибрати мені тільки ті картинки, які характерні для осінньої пори. Будьте уважні, розпочнемо!

Дидактична гра «Збери картину»

Мета : вправляти дітей у вмінні з готових окремих елементів (жива, не жива природа, люди) характерних для осені, складати композицію.
Розвивати пояснювальне та діалогічне мовлення.

Хід гри

Вихователь пропонує декілька елементів – картинок , а діти вибирають необхідні, пояснюючи свій вибір.

Вихователь : погляньте, любі діти, яка гарна вийшла у нас картина, вона обов'язково сподобається осені.

5. Звучить мелодія.

- А тепер, малята, нас чекає казка. Сідайте тихенько і слухайте дружненько.

«Казка про осінь»

Це було якось в ту пору,
Як у нас гостила Осінь.
Працювала на полях, у городах, у садах,
Фарбувала, прикрашала, загірбала, прибирала,
Урожаї всі зібрала,
Не жаліла фарб барвистих,
Червонястих, золотистих.
Пензликом розмалювала
Сади, ріки і ліси – нема більшої краси!
Раптом фарби закінчились,
З плаття зникли, десь поділись.
І з'явилися чорні плями –
Некрасиві до нестями!
Осінь наша почорніла
І змарніла, задощила.
Треба їй допомогти,
Щоб зарадити біди.
Плаття ми відремонтуєм
Кольори всі прилаштуєм.

6. Пальчикова гімнастика «Грибочки»

Раз грибочок, два грибочок,	(виставляють по черзі вказівні пальці обох рук)
Заховались під листочок.	(долоні в кулак, заховали під коліна)
Вітер листячко підняв –	(подули, руки вгору, пальці в сторони)
Нам грибочки показав.	(до вертикальної правої долоні зверху притулити)

7. Дидактична гра «Підбери фарби до плаття Осені»

Мета : закріпити назви кольорів, вміння називати об'єкти, які мають відповідний колір. Розвивати уяву, пам'ять, мислення, відчуття кольору. Удосконалювати дрібну моторику кистей рук. Виховувати естетичний смак.

Хід гри

Вихователь : знімає накидку зі столу. Діти розглядають намальовану

Осінь. Вихователь роздає дітям різнокольорові кружечки (фарби).

Діти по черзі викладають «фарби» на платті, звертаючи увагу на величину, розповідаючи, що конкретно осінь розфарбовує цим кольором.

Висновок : От, малята, ми і допомогли Осені.

- Плаття знову стало яскравим та нарядним.
- Подобається вам ця красуня? І справді, вона заслуговує на компліменти.

8. Мовленнєва вправа «Яка осінь» або «Компліменти для осені»

Мета : вправляти дітей у вмінні придумувати епітети до слова «осінь», використовуючи піктограми.

Словник : Осінь – красуня, золота, дошова, грибна, працююча, щедра, багата, кольорова.

9. Фізкультхвилинка (під музичний супровід)

А зараз розрядимся й звеселимся у таночку осінніх листочків.

- Стали в коло. (Діти біжать по колу під музику зі взмахами рук, зупиняються за сигналом вихователя і перешикуються в коло, колону, зграйку).
- Осінні листочки в повітрі кружляють і на землю легесенько віночком лягають (-ланцюжком лягають, -купкою лягають).

Вихователь : А тепер час попрацювати.

10. Дидактична гра «Візьми і розкажи»

Мета : закріпити вміння описувати овочі та фрукти за мнемокартками (назва, колір, де росте, фрукт чи овоч). Розвивати зв'язне мовлення.

Хід гри

Діти в колі описують овочі та фрукти і складають їх в окремі корзинки.

Вихователь : Я думаю, малята, осінь буде нам вдячна, якщо ми допоможемо їй у «Їдальні для звірят».

11. Дидактична гра «Їдальня для звірят» або «Нагодуй диких тварин»

Мета : закріпити знання дітей про спосіб живлення диких тварин (ведмедя, зайця, лисиці, вовка, білки, дикого кабана, їжака, оленя).

Викликати бажання піклуватися про диких тварин.

Хід гри

Діти отримують картки з піктограмами, які означають диких тварин.

Потім розкладають картки у підставки, розміщені біля певних продуктів харчування відповідної тварини.

- Будьте уважні, малята, не нагодуйте звірят тими продуктами, які вони не вживають.
- Молодці! Звірята будуть ситі і задоволені.

Вихователь : Малята, скільки корисних справ ми з вами виконали!

Звучить звукозапис : «голос Осені».

Я дуже вдячна вам, малята,

За те, що готували так завзято

І подарунки, компліменти

Та всі приємні моменти.

Прощатися прийшов нам час

У мене є сюрприз з гостинцями для вас:

Чарівні книжечки про мене прочитайте

До зустрічі! Мене не забувайте!

А завтра зимоньку стрічайте!

(з'являється велика корзина з дарами і книжечками).

12. Дидактична гра «Книжка» (розповідь про осінь)

Мета : закріплювати вміння дітей складати сюжетну розповідь про осінь, використовуючи знаки – символи, зображені послідовно на сторінках книжки. Розвивати зв'язне мовлення. Виховувати впевненість у собі.

Хідгри

Діти отримують книжечки і по черзі їх читають – складають розповідь про осінь.

Зразок розповіді :

Настала пора року осінь. На дворі стало холодно, і ми одягли осінній одяг : шапку, куртку, черевики, штани. Достигли овочі та фрукти. На деревах жовкне і опадає листя, сохне та жовкне трава. Ідуть дощі. Птахи відлітають у теплі краї. Звірі готуються до зими.

(В кінці книжечки діти знаходять наклейки в подарунок. Вихователь схвалює відповіді дітей).

Запитання :

- Кого ми сьогодні проводжали?
- Що приємного ми їй подарували?
- А яка пора року прийде до нас завтра?

Діти миють руки і пригощаються гостинцями від осені – фруктами (яблука, груші, виноград).